

Raadscommissie Bestuur en Middelen	
Portefeuillehouder: Peter van Diepen	Van team: Directie Adviseur: Henny Kaag E-mail: h.kaag@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2023-045472 Begrotingswijziging: Ja
Onderwerp: Voorstel tot wijziging van de meerjarenbegroting 2024 - 2027	

Publiekssamenvatting:

De begroting 2024-2027 is op 1 november 2023 vastgesteld, maar is voor 2026 en 2027 niet sluitend. Het pakket maatregelen in dit voorstel zorgt ervoor dat het tekort in 2027 wordt omgebogen naar een positief resultaat. Voor 2026 resteert een incidenteel tekort. De besparingen die voorgesteld worden raken alle begrotingsprogramma's. In 2024 en 2025 vinden het benodigde onderzoek en de uitwerking plaats zodat de besparingen in 2026 gerealiseerd kunnen worden.

Geadviseerd besluit

1. een structurele taakstelling van € 350.000 op het onderhoud de openbare ruimte in de meerjarenbegroting op te nemen vanaf 2026.
2. de in de begroting opgenomen taakstelling gekoppeld aan de aanpassing beleid leerlingenvervoer vanaf 2026 structureel te verhogen naar € 300.000.
3. de subsidies gekoppeld aan de taak van maatschappelijke participatie en sociale activering van vluchtelingen en minderheden vanaf 2026 structureel met € 145.000 te verlagen.
4. de realisatie van de wildopvang in De Helderse Vallei uit te stellen tot na 2026 en daardoor de jaarlijkse lasten van € 40.000 in de begrotingsjaren 2026 en 2027 incidenteel te laten vrijvallen.
5. de inzet van Helders Perspectief (programmaperiode 2024-2027) in 2026 en 2027 te verlagen met € 100.000 per jaar.
6. de voor stedelijke vernieuwing beschikbare middelen met ingang van 2026 structureel te verlagen met € 100.000.
7. de ontwikkeling van Tekpark in 2025 te evalueren en voorsnog voor de jaren 2026 en verder hiervoor geen middelen te reserveren.
8. de realisatie van de HUB Julianadorp uit te stellen tot na 2026 en daardoor in de begrotingsjaren 2026 en 2027 de lasten van € 100.000 incidenteel te laten vrijvallen.
9. de begrote investeringsbijdrage voor een overdekte fietsenstalling te schrappen en daarmee de kapitaallasten van € 42.000 per jaar te laten vervallen.
10. het Jongerenpunt uiterlijk 1 januari 2026 te sluiten en daardoor de voor de huisvesting gereserveerde middelen (€25.000 per jaar) vanaf 2026 te laten vrijvallen.
11. de begrote kostenreductie door maatregelen in de bedrijfsvoering sociaal domein in de jaren 2026 en verder structureel te verhogen van € 225.000 naar € 325.000.
12. de looptijd van het uitvoeringsprogramma Fietsvisie te verkorten met twee jaar. De incidenteel beschikbaar gestelde middelen voor 2026 en 2027 (€ 45.000 per jaar) te laten vrijvallen.
13. de inzet van middelen voor Den Helder energieneutraal vanaf 2026 structureel te verlagen met € 100.000 per jaar.
14. het budget gesubsidieerd ouderenwerk gericht op een wijkgericht aanbod voor zelfstandig wonende ouderen vanaf 2026 structureel te korten met € 60.000.
15. het vanaf 2026 heffen van belasting voor het parkeren van motorvoertuigen op nader te bepalen plaatsen, tijdstippen en wijzen, met als uitgangspunt dat het saldo van kosten en baten hiervan vanaf 2026 structureel €400.000 bedraagt.

---

16. in de begroting uit te gaan van een structurele verlaging van € 100.000 op de loonkostensubsidie GrGa voor begeleide participatie en arbeidsparticipatie vanaf 2026.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

De gemeenteraad heeft op 1 november 2023 de begroting 2024-2027 vastgesteld. Op verzoek van de gemeenteraad biedt het college hierbij een pakket maatregelen aan, waarmee in 2027 sprake is van een sluitende begroting. Dit pakket bevat naast bezuinigingen ook een inkomstenverhogende maatregel. Het is nog niet voor alle maatregelen uitgewerkt hoe de gemeente die gaat uitvoeren. De uitwerking van de voorstellen en het daarvoor benodigde onderzoek worden gestart na vaststelling van de begrotingswijziging. De voorstellen omvatten de hele breedte van de begrotingsprogramma's.

Doelen en resultaten

Voldoen aan de wens van de gemeenteraad om een voorstel voor een in alle jaren sluitende begroting aan te bieden.

Kaders en omstandigheden

Verordening ex artikel 212 Gemeentewet (de Financiële verordening gemeente Den Helder 2017).
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv, de wettelijke regels voor de begroting).

Gemeentewet, hoofdstuk XIII (inrichting en samenstelling van het gemeentebestuur).

De op 18 september 2023 aangenomen motie met het verzoek om te komen met een begroting die in lijn ligt met de geamendeerde kadernota 2024-2027 en conform het amendement de gemeenteraad een onderbouwing te geven wanneer dit niet mogelijk blijkt binnen het betreffende programma.

Argumenten en alternatieven

Septembercirculaire

De septembercirculaire heeft een positief effect op de begroting en met name voor 2027. Het grote voordeel vanaf 2027 komt voort uit de nieuwe techniek in de berekening van de jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds voor de loon-/prijsontwikkeling. De effecten zijn weergegeven in de financiële paragraaf. Voor 2026 en 2027 betekent het dat het begrotingsaldo een tekort laat zien van respectievelijk € 3,5 mln en € 2 mln. Een uitgebreide toelichting op de betekenis van de septembercirculaire is op 3 oktober 2023 aan de raad gezonden (raadsinformatiebrief 2023-042534).

Kadernota en begroting 2025

Het raadsvoorstel bij de Kadernota 2025 wordt in de collegevergadering van 7 mei 2024 vastgesteld. In de voorbereiding van de Kadernota 2025 worden de effecten van de decembercirculaire 2023 meegenomen. In het voorbereidingsproces is de meerjarenbegroting 2024-2027 het uitgangspunt. Het besluit van de gemeenteraad op dit voorstel wordt daaraan toegevoegd. De effecten van de meicirculaire 2024 worden zichtbaar in de begroting 2025 die het college op 4 september 2024 aanbiedt aan de gemeenteraad. Er zal voorjaar 2025 ook zicht zijn op de inkomsten voor het jaar 2028.

Subsidies

In de begroting 2024-2027 zijn al besparingen voorzien op subsidies en inkoop van maatwerk. De maatschappelijke partners worden in de subsidietoekenning voor 2024 geattendeerd op het feit dat er vanaf 2025 gekort zal worden op subsidies en dat deze korting in 2026 en 2027 nog hoger zal zijn. De partners worden gevraagd rekening te houden met een kortingspercentage voor 2025. In de loop van 2024 kunnen voor de jaren 2025 en verder meer specifieke kortingen worden gecommuniceerd. De bezuinigingen op ouderenwerk en maatschappelijke participatie zoals die in de beslispunten zijn opgenomen komen daar bovenop en worden specifiek geadresseerd aan MEE & de Wering en het Internationaal Vrouwencentrum. De verlaging respectievelijk het stopzetten van de subsidie moet op grond van artikel 4:51 Algemene wet bestuursrecht binnen een redelijke termijn worden gecommuniceerd om de organisaties in de gelegenheid te stellen om benodigde maatregelen te nemen. Door hierover eind 2023 het gesprek te openen hebben de organisaties geheel 2024 en 2025 om zich voor te bereiden op de bezuiniging per 1 januari 2026.

Inkomsten verhogen

Om het tekort van de begroting om te buigen doen wij ook voorstellen om de inkomsten te verhogen. In de begroting is al rekening gehouden (via een amendement bij de besluitvorming) met een verhoging van het tarief toeristenbelasting en een bijbehorende opbrengst van € 265.000. Daarnaast willen we dat vanaf 2026 de automobilist gaat meebetalen aan de kosten van instandhouding van de parkeervoorzieningen. We houden daarom rekening met een opbrengst van € 400.000. In 2024 worden voorstellen voorgelegd voor de introductie van betaald parkeren, zodat de voorbereidende werkzaamheden op de locaties in 2025 kunnen starten.

Uitstel van investeringen

Het voorstel is om de uitvoering van een aantal projecten uit te stellen: de realisatie van de wildopvang en de inrichting van de HUB Julianadorp. Op deze wijze kan de ambtelijke inzet op deze projecten in 2024 worden beperkt en zullen de kapitaallasten pas na 2027 op de begroting drukken.

Openbare ruimte

Nieuwe trends en ontwikkelingen stellen andere eisen aan de openbare ruimte. Ontwikkelingen hebben effecten op het gebruik, de inrichting maar ook op het beheer van de openbare ruimte. De werkprocessen in de openbare ruimte moeten zo zijn ingericht, dat op de juiste momenten de juiste inzichten/kennis bij ontwerp en beheer worden betrokken. Het vraagt ook multidisciplinair denken in kosten en baten. De Omgevingsvisie biedt daarin het richtinggevend uitgangspunt. Een nieuw kader moet de basis vormen voor de nieuwe beheerplannen voor de periode 2026-2030, waarin een jaarlijkse bezuiniging van € 350.000 kan worden gerealiseerd.

Dienstverlening

Met de opening van het stadhuis op Willemsoord en de vier wijksteunpunten vinden wij het verantwoord om de rol van het Jongerenpunt en de ontwikkeling van de HUB Julianadorp te heroverwegen. De meerwaarde van deze voorzieningen wegen binnen het huidige perspectief op de ontwikkeling van de begroting niet op tegen de maatschappelijke effecten van nog meer bezuinigingsmaatregelen, die de inwoners voelen in het aanbod van voorzieningen. We kiezen vooralsnog voor uitstel van de HUB om in 2024 een definitief besluit te nemen en het Jongerenpunt te sluiten per 1 januari 2026.

Sociaal domein

We hebben kritisch gekeken naar de niet wettelijke taken in het sociaal domein. Veel van de niet-wettelijke taken betreffen subsidies voor algemene voorzieningen. In de begroting hebben we benadrukt, dat de algemene voorzieningen ertoe zullen bijdragen dat de kosten van dure maatwerkvoorzieningen zullen dalen. Desalniettemin bezuinigen we in de begroting 2024-2027 € 700.000 op deze voorzieningen. Dit in de overtuiging dat ook de algemene voorzieningen effectiever kunnen worden ingezet door het opnieuw beleggen van taken en aanpassing van prestatieafspraken. Aanvullend hierop stellen we in deze begrotingswijziging voor om de niet wettelijke taken van ouderenwerk en maatschappelijke participatie en arbeidsparticipatie te versoberen. Ook op de loonkostensubsidie die wij bijdragen in de gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland (GrGa) zullen we een korting toepassen van €100.000. Met nieuw beleid op leerlingenvervoer willen we de in de begroting vastgestelde korting verdubbelen van € 150.000 naar €300.000. We zetten extra in op efficiëntie in de bedrijfsvoering en willen daarmee een besparing realiseren van €100.000 bovenop de besparing van €225.000 die in 2026 gerealiseerd moet zijn.

Overige maatregelen

We vinden Tekpark als voorziening waardevol en hebben in de begroting daarom meerjarig €75.000 gereserveerd. We stellen voor om in 2025 eerst te evalueren en de bijdrage voor 2026 en 2027 niet meer bij voorbaat in de begroting op te nemen.

Het budget stedelijk vernieuwing is voor de jaren 2026 en 2027 nog niet belegd. We stellen daarom voor om de beschikbare middelen van €250.000 vanaf 2026 te verlagen naar €150.000. Eenzelfde

voorstel doen we voor het beschikbare budget voor maatregelen gericht op het bereiken van de doelstelling energieneutraal.

Wij hebben u geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek naar een overdekte fietsvoorziening. Omdat er nog geen duidelijkheid is over de kosten van alternatieve maatregelen, stellen we voor de investering (en daarmee de kapitaallasten) voor deze voorziening te laten vervallen.

Het uitvoeringsplan Fietsvisie geven we een looptijd van twee jaar. Afhankelijk van de resultaten van dit programma zal een nieuwe planperiode worden voorgesteld.

Overzicht

Alle maatregelen bij elkaar leiden tot een positief begrotingssaldo in 2027. We verwijzen hiervoor naar de financiële paragraaf. Het overzicht van de maatregelen is als volgt en sluit aan bij de beslispunten:

Beslispunt	Bedrag € x 1000	2026	2027	Structureel/Incidenteel
1	Onderhoud openbare ruimte	350	350	Structureel
2	Aanpassing beleid leerlingenvervoer	150	150	Structureel
3	Versobering maatschappelijke participatie en sociale activering van vluchtelingen en minderheden	145	145	Structureel
4	Uitstel realisatie wildopvang	40	40	Incidenteel
5	Budget verlagen voor Helden Perspectief	100	100	Incidenteel
6	Verlagen budget stedelijke vernieuwing	100	100	Structureel
7	Tekpark pilotperiode	75	75	Incidenteel
8	Uitstel HUB Julianadorp	100	100	Incidenteel
9	Afzien van fietsvoorziening stadshart	42	42	Structureel
10	Sluiting Jongerenpunt	25	25	Structureel
11	Efficiëntie bedrijfsvoering sociaal domein	100	100	Structureel
12	Kortere looptijd uitvoeringsplan Fietsvisie	45	45	Incidenteel
13	budget verlagen voor maatregelen energieneutraal	100	100	Structureel
14	Korting op ouderenwerk	60	60	Structureel
15	Invoeren betaald parkeren	400	400	Structureel
16	Korting loonkostensubsidie GrGa	100	100	Structureel
	Totaal	1.932	1.932	

Bestuurlijke vernieuwing

Vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting en rekening zijn uitgesloten van het houden van een referendum op grond van artikel 2 lid e van de Referendumverordening gemeente Den Helder 2012.

Duurzaamheid

In dit voorstel is een voorstel opgenomen om de beschikbare bijdrage voor maatregelen gericht op het terugdringen van het energiegebruik te verlagen met € 100.000 met ingang van 2026. Of dit ook

daadwerkelijk een vertraging zal opleveren in de verduurzaming van onze gemeente is niet zeker. Er zal scherp worden gekeken naar de effectiviteit van maatregelen.

Financiële consequenties

In de raadsinformatiebrief 2023-042534 bent u geïnformeerd over de effecten van de septembercirculaire van het gemeentefonds. Het saldo van de begroting is nu:

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo	-8.326	707	-3.970	-4.434
Toeristenbelasting		265	265	265
Verlagen bezuiniging culturele sector			-100	-100
Effect septembercirculaire	644	494	552	2.569
Nieuw begrotingssaldo	-7.683	1.466	-3.253	-1.700

Om tot een sluitende begroting te komen stellen we voor 2026 en 2027 kostenverlagende maatregelen voor van €1.532.000 voor beide jaren. Daarnaast stellen we voor om de inkomsten in beide jaren te verhogen met € 400.000. Het begrotingssaldo voor 2026 komt daarmee op €1.321.000 negatief en voor 2027 op €232.000 positief.

Uitvoering en planning

De wijziging wordt verwerkt in de begroting en vormt de basis voor de uitvoering.

Communicatie

Betrokken partners worden uitgenodigd om mee te werken aan de uitvoering van de maatregelen.

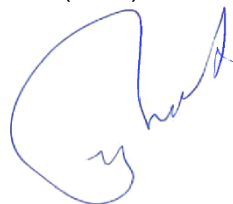
Den Helder, 14 november 2023

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
M.J. (Marc) Pothast

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2023-045472
Onderwerp	Voorstel tot wijziging van de meerjarenbegroting 2024 - 2027

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 14 november 2023,

besluit:

1. een structurele taakstelling van € 350.000 op het onderhoud de openbare ruimte in de meerjarenbegroting op te nemen vanaf 2026.
2. de in de begroting opgenomen taakstelling gekoppeld aan de aanpassing beleid leerlingenvervoer vanaf 2026 structureel te verhogen naar € 300.000.
3. de subsidies gekoppeld aan de taak van maatschappelijke participatie en sociale activering van vluchtelingen en minderheden vanaf 2026 structureel met € 145.000 te verlagen.
4. de realisatie van de wildopvang in De Helderse Vallei uit te stellen tot na 2026 en daardoor de jaarlijkse lasten van € 40.000 in de begrotingsjaren 2026 en 2027 incidenteel te laten vrijvallen.
5. de inzet van Helders Perspectief (programmaperiode 2024-2027) in 2026 en 2027 te verlagen met € 100.000 per jaar.
6. de voor stedelijke vernieuwing beschikbare middelen met ingang van 2026 structureel te verlagen met € 100.000.
7. de ontwikkeling van Tekpark in 2025 te evalueren en vooralsnog voor de jaren 2026 en verder hiervoor geen middelen te reserveren.
8. de realisatie van de HUB Julianadorp uit te stellen tot na 2026 en daardoor in de begrotingsjaren 2026 en 2027 de lasten van € 100.000 incidenteel te laten vrijvallen.
9. de begrote investeringsbijdrage voor een overdekte fietsenstalling te schrappen en daarmee de kapitaallasten van € 42.000 per jaar te laten vervallen.
10. het Jongerenpunt uiterlijk 1 januari 2026 te sluiten en daardoor de voor de huisvesting gereserveerde middelen (€25.000 per jaar) vanaf 2026 te laten vrijvallen.
11. de begrote kostenreductie door maatregelen in de bedrijfsvoering sociaal domein in de jaren 2026 en verder structureel te verhogen van € 225.000 naar € 325.000.
12. de looptijd van het uitvoeringsprogramma Fietsvisie te verkorten met twee jaar. De incidenteel beschikbaar gestelde middelen voor 2026 en 2027 (€ 45.000 per jaar) te laten vrijvallen.

13. de inzet van middelen voor Den Helder energieneutraal vanaf 2026 structureel te verlagen met € 100.000 per jaar.

14. het budget gesubsidieerd ouderenwerk gericht op een wijkgericht aanbod voor zelfstandig wonende ouderen vanaf 2026 structureel te korten met € 60.000.

15. het vanaf 2026 heffen van belasting voor het parkeren van motorvoertuigen op nader te bepalen plaatsen, tijdstippen en wijzen, met als uitgangspunt dat het saldo van kosten en baten hiervan vanaf 2026 structureel €400.000 bedraagt.

16. in de begroting uit te gaan van een structurele verlaging van € 100.000 op de loonkostensubsidie GrGa voor begeleide participatie en arbeidsparticipatie vanaf 2026.

Aldus besloten in de raadsvergadering van